

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยมี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยจำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน ผู้บริหาร 156 คน ครูผู้สอน 345 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดเจตคติของ Likert แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีรูปแบบการตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขออนุญาตทำการวิจัย และขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองตามเวลาที่กำหนด

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม 3) เปรียบเทียบระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพ

ภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง โดยทดสอบค่าที (t-test) แบบ (Independent Sample) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) เปรียบเทียบระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สรุปโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แต่ละด้านอยู่ในระดับที่เห็นด้วยในทุกด้าน ส่วนด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ และจัดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามความคิดเห็นของเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามความคิดเห็นของเพศชาย และเพศหญิง มีระดับเจตคติโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู มีระดับเจตคติโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับเจตคติ ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามผู้ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี 10 – 20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และ ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามผู้ที่อยู่ในโรงเรียน ที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกและด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่ใด ที่มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐาน

และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกและด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก เจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ส่วนด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ

ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ข้อที่มีระดับเจตคติสูงสุด คือ หลักการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการกระตุ้นให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการสะท้อนให้เห็นจุดเด่น จุดควรพัฒนาของสถานศึกษา สาเหตุของปัญหา และเงื่อนไขของความสำเร็จ การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษา มีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ผึ้งผาย (2548 : 95) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยภาพรวมและรายด้านมีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของศักดิ์ศรี รัชชธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเห็นด้วย 4 ด้านคือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก และมีเจตคติในระดับไม่แน่ใจ 2 ด้าน คือด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนการเปรียบเทียบเจตคติ ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ครูที่มีประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน มีเจตคติแตกต่างกันทุกด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีเจตคติด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอกเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ สุวิมล ว่องวาณิช (2543 : 27)

กล่าวว่า การวางระบบการประเมินผลนั้นเป็นการประเมินที่มีฐานการทำงานจากโรงเรียน เรียกว่า การประเมินที่อิงโรงเรียน และเป็นระบบที่ยึดติดกับการทำงานปกติโดยในการเก็บข้อมูล ประเมินผลนั้นต้องประกอบด้วยบุคคลทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ ชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และนักเรียน ต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในทุกขั้นตอนของการประเมิน สอดคล้องกับคำกล่าวของ สมบูรณ์ ตันยะ (2545 : 185) กล่าวว่า ในบางครั้งถึงแม้ว่าตัวครูเองจะไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมิน แต่ก็สามารถให้ความร่วมมือกับ ผู้ประเมินได้ เช่น ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ให้ความสะดวกในการดำเนินงานแก่ผู้ประเมิน เป็นต้น ครูจึงเป็นผู้ที่ช่วยให้การประเมินนั้นได้ผลดี ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อยู่ในระดับ ที่ไม่แน่ใจ ข้อที่มีระดับเจตคติสูงสุด ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาสถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอกปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตร ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียน และสถานศึกษา ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ผึ้งผาย (2548 : 95) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมิน คุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักการและ วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐาน การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการ การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผล การประเมินคุณภาพภายนอก โดยภาพรวมและรายด้านมีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย งานวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ตักศิรี รัชชธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติ ต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเห็นด้วย 4 ด้านคือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมิน คุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผล การประเมินคุณภาพภายนอก และมีเจตคติในระดับไม่แน่ใจ 2 ด้าน คือด้านมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกส่วนการเปรียบเทียบ เจตคติที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ครูที่มีประสบการณ์ใน การประเมินคุณภาพภายนอกต่างกันมีเจตคติแตกต่างกันทุกด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีเจตคติ

ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2544 : 17) กล่าวไว้ว่าผู้ประเมินคุณภาพภายนอกมีความสำคัญ ต่อการประเมินเป็นอย่างมาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจึงได้กำหนดจรรยาบรรณไว้ว่า ต้องตรวจเยี่ยม และประเมินสถานศึกษาอย่างตรงไปตรงมา มีความเที่ยงตรง เป็นกลาง และรายงานสิ่งที่ค้นพบตามความเป็นจริงอย่างชัดเจน มีเหตุผลและหลักฐานสนับสนุน ไม่ใช่ความรู้สึกหรือลำเอียง สื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้อย่างชัดเจนและเปิดเผย รักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลที่ได้รับระหว่างการตรวจเยี่ยมและประเมิน ไม่เรียกร้องในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ หรือทำธุรกิจอื่นใดในการตรวจเยี่ยม ไม่ประพฤติให้เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงของตน หรือแก่ชื่อเสียงของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนและสถานศึกษา เป็นหลัก

ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ข้อที่มีระดับเจตคติสูงสุด การปฏิบัติงานให้บรรลุมาตรฐานการศึกษา ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาทุกแห่งพยายามพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สถานศึกษาใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ผึ้งผาย (2548 : 95) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์ จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยภาพรวมและรายด้านมีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย งานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์ศรี รัศมีธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเห็นด้วย 4 ด้านคือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะ

ผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์ จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก และมีเจตคติในระดับไม่แน่ใจ 2 ด้าน คือด้านมาตรฐาน การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนการเปรียบเทียบเจตคติ ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ครู ที่มีประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกันมีเจตคติแตกต่างกันทุกด้าน ครูที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน มีเจตคติด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน ส่วนครู ที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพ ภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ข้อที่มีระดับเจตคติสูงที่สุด สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องจัดทำเอกสารขึ้น เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยเฉพาะ แต่เป็นเอกสารเท่าที่มีอยู่และใช้ในการปฏิบัติงาน ตามปกติของสถานศึกษาการเปิด โอกาสให้สถานศึกษาชี้แจงถ้าข้อมูลไม่ถูกต้อง เป็นผลดี ของสถานศึกษากระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการที่สำคัญ ผู้ประเมินต้อง วางแผน และเตรียมการอย่างรอบคอบ ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ผึ้งผาย (2548 : 95) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อ การประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยภาพรวมและรายด้าน มีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย งานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สักดิ์ศรี รักษ์ธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครูโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ มีเจตคติต่อ การประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเห็นด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของ การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก และมีเจตคติในระดับ ไม่แน่ใจ 2 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้าน กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนการเปรียบเทียบเจตคติ ที่พบความแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน มีเจตคติแตกต่างกันทุกด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีเจตคติด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ ศักดิ์ศรี รักษ์ธรรม (2546 : 44) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการที่คณะผู้ประเมินภายนอกรวบรวมและศึกษาข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แล้วเข้าไปตรวจสอบและประเมินคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประเมินเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับคำกล่าวของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2544 : 133) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่คิดว่าเป็น กระบวนการที่น่าเบื่อทั้งนี้เนื่องจากนิสิตคนไทย รักความสบาย ไม่ได้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทุกวันเป็นประจำ ต่อเนื่อง แต่ทำเป็นฤดูกาล ประกอบกับการประเมินในอดีต เป็นการประเมินเพื่อตัดลีนคุณค่า ทำให้ครูเกิดความกลัวกังวลที่เกิดจากการที่มีบุคคลไปตรวจสอบ

ด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 อยู่ในระดับที่เห็นด้วย ข้อที่มีระดับเจตคติสูงสุด คือ สถานศึกษาใช้ผลจากการประเมินเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นงานที่ต้องเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับรู้จุดด้อยและจุดเด่นของสถานศึกษา ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ผึ้งผาย (2548: 95) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยภาพรวมและรายด้านมีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์ศรี รักษ์ธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครู โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเห็นด้วย

4 ด้านคือ ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก และมีเจตคติในระดับไม่แน่ใจ 2 ด้าน คือด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนการเปรียบเทียบเจตคติ ที่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายนอกต่างก็มีเจตคติแตกต่างกันทุกด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างก็มีเจตคติด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2548 : 80) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีความประสงค์ที่จะใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา โดยจะรายงานผลการประเมินคุณภาพต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรัฐบาลสำนักงานประมาณ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานทั้งที่เป็นระดับปฏิบัติและระดับนโยบายที่จะตัดสินใจในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับคำกล่าวของ จรัส นองมาก (2544 : 167 – 169) กล่าวไว้ว่า รายงานผลการประเมินที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ลงนามรับรองเป็นทางการ จะรายงานไปยังต้นสังกัดของสถานศึกษาที่ถูกประเมิน สถานศึกษาที่ถูกประเมินและเปิดเผยต่อสาธารณชน การใช้ผลจากการประเมินจึงสามารถแยกกล่าวในแต่ละหน่วยงานที่รับทราบพอสรุปได้ดังนี้ สถานศึกษาที่ถูกประเมินเมื่อได้รับรายงานอย่างเป็นทางการแล้วก็จะทราบว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีเรื่องใดที่ทำอยู่ในระดับดี พอใช้ หรือต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้ประเมินได้เสนอแนะให้สถานศึกษาปรับแก้ในเรื่องใดอย่างไรบ้าง โดยแนวทางที่สถานศึกษาจะปรับปรุง พัฒนางานต่อเนื่องจากที่ได้รับรายงานการประเมิน เช่น จัดให้มีการปรับแก้ทันทีในเรื่องที่ผู้ประเมินแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเงื่อนไขเวลาเรื่องที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนไว้ เพราะเรื่องดังกล่าว ถ้าปล่อยไว้อาจเป็นอันตรายต่อนักเรียน บุคลากร หรือสถานศึกษา พิจารณากำหนดเป้าหมายของงานในการดำเนินการต่อไปให้สูงขึ้น โดยเฉพาะเรื่องที่ผู้ประเมินเห็นว่าสถานศึกษาทำได้ดีอยู่แล้ว พิจารณาค้นหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมวิธีการดำเนินงานใหม่ ในเรื่องที่ผู้ประเมินเห็นว่าสถานศึกษายังทำได้ไม่ดี ยิ่งถ้ามีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขในรายงานไว้ด้วยแล้วสถานศึกษาควรนำข้อเสนอแนะนั้นมาใช้เป็นแนวในการดำเนินการ ประสานหรือดำเนินงานอื่นตามข้อเสนอแนะในรายงานต้นสังกัดสถานศึกษาที่ถูกประเมินรายงานการประเมินสถานศึกษาที่ส่งไปยังต้นสังกัดทำให้ต้นสังกัดทราบว่าสถานศึกษานั้นมีสภาพการดำเนินงานในแต่ละเรื่องเป็นอย่างไร มีปัญหาเร่งด่วนอะไรบ้างหรือไม่ ในฐานะที่เป็นต้นสังกัดจะต้องสนับสนุนช่วยเหลือ

สถานศึกษาอย่างไร สถานศึกษาจึงจะสามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ คิริรัช กาญจนวาสิ (2545 : 152) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การทำให้ผลการประเมินนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงขึ้นกับองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ลักษณะการประเมินที่มีกระบวนการประเมินที่ตรงประเด็น วิธีการประเมินมีคุณภาพ ผลการประเมินสนองความต้องการ มีกลยุทธ์ของการเผยแพร่ ผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือและผู้เกี่ยวข้องมีความต้องการใช้สารสนเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต3 จำแนกตามความคิดเห็นของเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต3 จำแนกตามความคิดเห็นของเพศชาย และเพศหญิง มีระดับเจตคติโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน งานวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่ทั้งชายและหญิงเห็นความสำคัญและมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเหมือนกัน

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต3 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน มีระดับเจตคติโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน งานวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกันในด้านตำแหน่ง มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ที่อยู่ในแวดวงการศึกษาต่างก็มีจุดมุ่งหมายในวิชาชีพครู เพื่อที่จะพัฒนาการศึกษาและพัฒนาประเทศให้เจริญ

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับเจตคติ ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์

ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกันในด้านวุฒิการศึกษา มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แตกต่างกัน งานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของศักดิ์ศรี รักษ์ธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบเจตคติ ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ครูที่มีประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกันมีเจตคติแตกต่างกันทุกด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีเจตคติด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกต่างกัน ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตาม ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี 10 - 20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และ ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการทำงาน มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี อยู่ในช่วงของการพัฒนาวิชาชีพตนเองในขั้นที่มีวุฒิภาวะสูง ดังที่ ประทีป สยามชัย (2542 : 53-54) ได้กล่าวว่าครูกลุ่มนี้มีความมั่นคง อุทิศเวลาให้วิชาชีพมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจในอาชีพครู สนใจทางวิชาการ และสนใจประชุมสัมมนา ทำให้มีโอกาสทำความเข้าใจและสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินที่เปลี่ยนแปลงไปจากการประเมินรูปแบบเดิม ในขณะที่ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 20 ปี อยู่ในช่วงอิมมัตูวในงานที่ทำอยู่ รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะรับรู้สิ่งใหม่ๆ ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของศักดิ์ศรี รักษ์ธรรม (2546 : 100 - 101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมิน

คุณภาพภายนอกของครู โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการสอน ครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่างกันมีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอกด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน มากกว่า 10 ปี -20 ปีมีเจตคติสูงกว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน 10 ปี ลงมา และมากกว่า 20 ปี ด้านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน มากกว่า 10 ปี - 20 ปี และมากกว่า20 ปีมีเจตคติสูงกว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน 10 ปี ลงมา และในด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน มากกว่า 10 ปี -20 ปี มีเจตคติสูงกว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน10 ปี ลงมา ส่วนในด้านอื่น ๆ ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่างกัน มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ผึ้งผาย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำแนกตามประสิทธิภาพ พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก และด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่ใดที่มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกันในด้านขนาดของโรงเรียน มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ศรี รัศมีธรรม (2546 : 101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของครู โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ขนาดโรงเรียนที่สอน ครูโรงเรียนประถมศึกษา

จังหวัดกระบี่ ที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกไม่แตกต่างกัน งานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ฝั่งผาย (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีระดับเจตคติอยู่ในระดับไม่แน่ใจในประเด็น การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครูและสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูผู้สอนยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง และชัดเจน ถึงหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ว่าเป็นการตรวจสอบยืนยันสภาพจริงของสถานศึกษา เพื่อช่วยสะท้อนให้เห็นจุดแข็งจุดอ่อน เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอกที่มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้งผู้ทำหน้าที่ประเมิน ผู้รับการประเมิน หน่วยงานต้นสังกัด ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุวิมล ว่องวาณิช (2543 : 27) กล่าวว่า การวางระบบการประเมินผลนั้นเป็นการประเมินที่มีฐานการทำงานจากโรงเรียน เรียกว่า การประเมินที่อิงโรงเรียนและเป็นระบบที่ยึดติดกับการทำงานปกติ โดยในการเก็บข้อมูลประเมินผลนั้นต้องประกอบด้วยบุคคลทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ ชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียน ต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทุกขั้นตอนของการประเมิน สอดคล้องกับคำกล่าวของ สมบูรณ์ ตันยะ (2545 : 185)กล่าวว่า ในบางครั้งถึงแม้ว่าตัวครูเองจะไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินแต่ก็สามารถให้ความร่วมมือกับผู้ประเมินได้ เช่น ให้ข้อมูล

ตามความเป็นจริง ให้ความสะดวกในการดำเนินงานแก่ผู้ประเมินเป็นต้น ครูจึงเป็นผู้ที่ช่วยให้การประเมินนั้นได้ผลดี ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีระดับเจตคติไม่แน่ใจโดยภาพรวม ในประเด็นดังนี้ ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับสถานศึกษาที่ประเมิน ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามสภาพความเป็นจริง ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้ประเมินภายนอกมีความเที่ยงตรงเป็นกลางทำงานอย่างโปร่งใสมีความรับผิดชอบ และการพัฒนาสถานศึกษาจำเป็นต้องมีบุคคลภายนอกเข้ามาทำหน้าที่ในการประเมิน แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ยังไม่มั่นใจในทีมคณะผู้ประเมินในประเด็นนี้สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากผู้รับการประเมินไม่มั่นใจในตัวคณะผู้ประเมินแล้ว จะทำให้กระบวนการขั้นตอนการประเมินและผลการประเมินที่ได้ไม่เป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาควรจัดอบรมสัมมนาในประเด็นของการประเมินคุณภาพภายนอกและประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารและครูได้เข้าใจในกฎเกณฑ์ว่าด้วย ผู้ประเมินภายนอกให้มีเจตคติที่ดีต่อผู้ประเมินภายนอก

3. ด้านกระบวนการการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีระดับเจตคติอยู่ในระดับไม่แน่ใจในประเด็นดังนี้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการตรวจเยี่ยม เป็นการค้นหาความผิดของสถานศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกใช้เวลา 3 วันมีความเหมาะสม และกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. มีความชัดเจน เที่ยงตรง และเชื่อถือได้ ในประเด็นนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาควรทำความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ให้กับคณะครูและผู้บริหารได้เข้าใจในกระบวนการการประเมินคุณภาพภายนอก ให้มากยิ่งขึ้นเพราะหากไม่มั่นใจในกระบวนการแล้ว ผลลัพธ์ที่ได้จะทำให้สถานศึกษาในสังกัดไม่ได้นำมาใช้และพัฒนาตามการนำเสนอของผู้ประเมินภายนอก

4. ด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีระดับเจตคติอยู่ในระดับไม่แน่ใจในประเด็นดังนี้ ข้อเสนอแนะของผู้ประเมินภายนอกเป็นการเพิ่มภาระให้สถานศึกษา แสดงว่า โดยภาพรวมแล้วครูผู้สอนและผู้บริหารยังไม่เข้าใจในเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอก เพราะหากไม่เข้าใจแล้วว่าข้อเสนอแนะที่ได้เป็นการเพิ่มภาระแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในประเด็นนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษา ต้องเร่งทำความเข้าใจให้กับคณะครูและผู้บริหารในสังกัด ให้มีเจตคติที่ดีในประเด็นนี้โดยการจัดอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของแต่ละสถานศึกษา

5. จากข้อค้นพบที่ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สูงกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก สูงกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และ ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จึงควรให้ความสนใจในการเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มนี้ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก ยึดติดความรู้ ประสบการณ์เดิมของตนเอง ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และมองเห็นว่าการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. เป็นการเพิ่มภาระให้กับครู อาจจะทำให้การประเมินรูปแบบเดิมเป็นสิ่งที่ติดอยู่แล้ว

6. จากผลการวิจัยที่ได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการติดตามการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาปฏิบัติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. ควรศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหาร ครู และชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบ เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต อื่นๆ